

Fot. am

Wawerska alternatywa wakacyjna

Jak spędzić tegoroczne wakacje, gdy wciąż trwająca pandemia nie zachęca do wyjazdów, gdy nie wszystkich stać na wyższe koszty wypoczynku nad polskim morzem, w górach i na Mazurach? Prezentujemy alternatywne, wawerskie możliwości letniego wypoczynku. >>2-3

W TYM NUMERZE

STR. 3

W I turze wyborów frekwencja w Wawrze wyniosła 78,13 proc. Największym zaufaniem wawerczyki obdarzyli Rafała Trzaskowskiego, który uzyskał 43,56 proc. głosów.

STR. 5

Falenicka Sosna zajęła II miejsce w konkursie Klubu Gaja na Drzewo Roku 2020. 462 głosy więcej dały zwycięstwo lipie św. Jana Nepomucena w Dulczy Wielkiej na Podkarpaciu.

STR. 5

Pracownik Wawerskiej Biblioteki Publicznej, Marcin Świdorski, szczepowy Szczepu WDHIGZ 147 „Błękitni” przekonuje, że harcerstwo to styl jego aktywnego życia.

STR. 5

Jak wynika z badania ankietowego, gdyby mieszkańcy zdecydowali, na co przeznaczyć publiczne pieniądze, zainwestowaliby je w infrastrukturę komunalną.

SPOŁECZNE

Wawerska wakacyjna alternatywa wypoczynkowa

Nie jest łatwo zaplanować tegoroczny wakacyjny wypoczynek, chociaż poluzowano wcześniejsze rygory wynikające z pandemii koronawirusa w kraju i na świecie.

Nie we wszystkich krajach spadła krzywa zakażeń na COVID-19. Nie wszystkie kraje bliższe i dalsze chcą przyjąć pod dachy swoich pensjonatów i hoteli polskich turystów. A i potencjalni klienci biur podróży boją się wychylać poza granice kraju z obawy, że może nastąpić w miejscu zagranicznego wypoczynku nawrót pandemii.

Nie jest też łatwo zorganizować sobie wypoczynek w kraju. Z kilku

powodów. Po pierwsze nie ma już wolnych miejsc w atrakcyjnych miejscowościach nad morzem, na Warmii i Mazurach, mniejszych pojezierzach, nad zalewami takimi jak Soliński, Sulejowski. Po drugie znacznie podskoczyły ceny. Właściciele hoteli, pensjonatów i prywatnych kwater chcą sobie odbić straty z maja i czerwca, gdy ich obiekty stały puste. Po trzecie wzrosły ceny w restauracjach

i barach, co oznacza, że zapowiadany 500-złotowy bon turystyczny wystarczy na dwa, trzy obiady 3-4-osobowej rodziny.

W lepszej sytuacji są posiadacze działek rekreacyjnych, ogródków działkowych w mieście lub na jego obrzeżach, osoby mające rodziny na wsi i w małych miejscowościach, gdzie ryzyko zakażenia się koronawirusem jest mniejsze niż w miastach.

Wawerczy, z których większość ma domy jednorodzinne, są w lepszym położeniu niż ci, którzy mieszkają w centralnych dzielnicach Warszawy. Mogą spędzać urlopy i wolny czas na terenie przydomowych ogrodów. Mogą też skorzystać z oferty przygotowanej na czas wakacji przez samorządowe władze dzielnicy, o czym piszemy w informacjach ze słoneczkiem. **am**

SPOŁECZNE

Oferta dla najmłodszych

Rozpoczęła się doroczna akcja wypoczynkowa dla dzieci i młodzieży.

Program Wawerskiego Centrum Kultury jest różnorodny i skierowany do dzieci w różnym wieku. Filia w Zastowie proponuje dzieciom w wieku 6-8 lat tygodniowe tematyczne turnusy. Zajęcia w tej placówce trwają przez cały lipiec, a koszt uczestnictwa to 50 zł za tydzień. Wawerska Strefa Kultury w Międzyzlesiu proponuje dzieciom w przedziale wiekowym 7-12 lat dwutygodniowe warsztaty plastyczno-teatralne, których koszt to 200 zł. Zajęcia w ramach tych warsztatów odbywają się w godzinach 10-14. Ta sama placówka zaprasza także w środowe i piątkowe przedpołudnia na granie w planszówki.

Anin z kolei w dniach 27.07-07.08 proponuje jednodniowe warsztaty artystyczne. Cena uczestnictwa to każdorazowo 10 zł. Także Marysin Wawerski oferuje jednodniowe warsztaty muzyczne, plastyczne i architektoniczne. W Falenicy zaś dzieci bezpłatnie mogą uczestniczyć w warsztatach plastycznych, szachowych, teatralnych i interdyscyplinarnych oraz nauczyć się szyć.

Filia WCK Radość organizuje dwa turnusy. Pierwszy, bezpłatny, dla grup zorganizowanych w terminie

30.06-7.08. Drugi, płatny 30 zł za dzień, (w godz. 10-14) przeznaczony będzie dla uczestników indywidualnych. W planach są zajęcia plastyczne, muzyczne, taniec i projekcje filmowe.

Rodzice, którzy zapisali swoje dzieci na letnie zajęcia w szkołach podstawowych, muszą przygotować się na wydatek 20 zł dziennie. Koszt ten obejmuje dwa posiłki i opiekę. Uczniowie, którzy w ciągu roku szkolnego byli zwolnieni z opłat za obiady, nie ponoszą kosztów także podczas wakacji. W szkolnych zajęciach mogą brać udział dzieci do 14. roku życia.

Wawerski Ośrodek Sportu i Rekreacji zaprasza dzieci i młodzież szkolną w wakacje (warunek okazanie legitymacji) na pływalnię w dni powszednie. Wejście kosztuje 5 zł za godzinę, w godz. od 13 i 14 - jest ono bezpłatne. Grupy zorganizowane wchodzą na basen bezpłatnie w godz. od 9, 10 i 11.

Za wejście do skateparku uczniowie w dni powszednie płacą 3 zł za godzinę, a w godz. od 13 i 14 jeżdżą bezpłatnie, tak jak zorganizowane grupy w turach, rozpoczynających się o godz. 9, 10 i 11.

Aniela Masna, am

REKREACJA

Lato mieście dla dorosłych

Spędzenie tegorocznego urlopu bez wyjazdu za granicę czy do krajowych miejscowości wypoczynkowych to okazja do poznania rekreacyjnych miejsc dzielnicy.

Romantyczna Plaża nad Wisłą, na przedłużeniu ul. Rychnowskiej, to miejsce do opalania się, gry w siatkówkę plażową i kometkę, urządzenia grilla, stąd można się bezpłatnie wyprawić promem na wilanowski brzeg, zobaczyć budowę nowego mostu. Warto się tam wybrać na plenerowe projekcje filmowe.

Kulturalną ofertę w trybie on-line poleca Wawerskie Centrum Kultury, wystarczy wejść na jego stronę internetową. Wawerski Ośrodek Sportu i Rekreacji otworzył w Aninie strefę saun oraz zewnętrzny basenik i uruchomił tężnię solankową. Zaprasza mieszkańców do aktywnych treningów z udziałem mistrzów sportu na „Syrence” przy ul.

Starego Doktora. Tamże czynna jest druga tężnia.

Miłośnikom spędzania czasu na łonie przyrody polecamy piesze i rowerowe szlaki na terenie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego (o ich urokach pisaliśmy w nr 9 i 10 „Kuriera”) i odwiedzenie zagospodarowanego Morskiego Oka w Aleksandrowie. Warto odwiedzić ośrodek TPD „Helenów” przy ul. Hafciarskiej, gdzie można pojeździć konno. Jest tam wioska indiańska oraz mini-zoo. Polecamy wybrać się do siedziby Lasów Miejskich na pograniczu Wawra i Wesolej (od ul. Jagiellońskiej), gdzie można w ciszy wypocząć nad niewielkim stawem i poznać tamtejszą przyrodniczą ścieżkę edukacyjną. **am**

Morskie Oko w Aleksandrowie z zagospodarowanym rekreacyjnie brzegiem

REKREACJA

Pływanie z nurtem historii

Ruszyły pierwsze bezpłatne rejsy i przeprawy promowe z Plaży Romantycznej.

Doskonała wiadomość: odpalamy silnik Innej Bajki, dzięki Fundacji Wisła Warszawa i ruszamy z projektem „Płyn z nurtem historii dzielnicy Wawer”.

W godzinach między 10 a 18 realizowane są bezpłatne rejsy z Plaży Romantycznej z przewodnikiem, który opowiada o historii mikroregionu Urzecze, tradycjach wiślanych Wawra i o niezwykłej roli Wisły jako arterii komunikacyjnej, a to wszystko w niezwykłych okolicznościach – na pokładzie nawiązującej do tradycji drewnianej, ale nowoczesnej, łodzi motorowej. Inna Bajka wyrusza z Plaży Romantycznej w okolice Wysp Zawadowskich i powstającego mostu Południowej Obwodnicy

Warszawy. Po zakończeniu rejsów tematycznych są realizowane wahadło – także nawiązujące do tradycji – krótkie przeprawy promowe łączące brzegi Wawra i Wilanowa. Wejście na pokład jest zgodne z kolejnością

zgłoszeń. Udział w projekcie „Płyn z nurtem historii Dzielnicy Wawer” jest bezpłatny, ponieważ projekt współfinansowany jest ze środków Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy.

Do zobaczenia #nadWisłą!

Fot. Aleksandra Słowińska

EKOLOGIA

Doradzą

W tym roku 100 proc. dotacji.

6 lipca pracę na terenie naszej dzielnicy rozpoczęli ekoedukatorzy, którzy informują właścicieli nieruchomości (chodzą po domach) o szkodliwym wpływie smogu na zdrowie oraz możliwości otrzymania dofinansowania na wymianę kopciuchów. Spotkania w tym temacie zaczęli od osiedla Aleksandrów. Warto w nich wziąć udział, gdyż do końca 2022 r. z domów muszą zniknąć wszystkie stare piece, które nie spełniają norm ekologicznych. Jeśli zajdzie taka potrzeba, ekoedukatorzy od ręki pomogą wypełnić formularz wniosku. Na wniosek złożony w tym roku przysługuje 100 proc. dofinansowania.

SPOŁECZNE

Wysoka frekwencja wyborcza w Wawrze

Najlepszy wynik w I turze w naszej dzielnicy osiągnął Rafał Trzaskowski.

Pierwszą turę w kraju wygrał Andrzej Duda (43,50 proc. głosów), przed Rafałem Trzaskowskim (30,46 proc.), Szymonem Hołownią (13,87 proc.), Krzysztofem Bosakiem (6,78 proc.), Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem (2,36) i Robertem Biedroniem (2,22 proc.)

Frekwencja w całej Polsce wyniosła 64,51 proc. Na Mazowszu do urn poszło 70,34 proc. uprawnionych, najwyższa była w powiecie pruszkowskim (75,15), a w Warszawie 74,40 proc. W Wawrze wyniosła ona 78,13 proc., większą odnotowano tylko w Wilanowie (81,93 proc.), na Ursynowie (80,13 proc.) i w Wesołej (78,78 proc.). Na Mazowszu I rundę wygrał Andrzej Duda – 40,71 proc. głosów, przed Rafałem Trzaskowskim – 34,30 proc. W Warszawie natomiast Rafał Trzaskowski uzyskał 47,58 proc. głosów poparcia przed Andrzejem Dudą 26,91 proc.

W Wawrze najwyższa była frekwencja w jednej z dwóch komisji w SP nr 109 w Zerzeniu – 85,48, w drugiej w tej samej placówce wyniosła 83,06 proc. Powyżej 80-procentową frekwencję odnotowano w Wawrze także w komisjach zlokalizowanych w SP nr 140 w Radości (81,14), w f. WCK w Aleksandrowie (80,39), w PSP nr 92 przy ul. Patriotów (80,25) SP nr 86 (80,15), w RO Sadul (81,25) w SP przy ul. Kadetów 15 (82,59). Najmniej licznie głosowali wyborcy w jednej z dwóch komisji w SP nr 216 – 71,50 proc., na terenie Marysina Wawerskiego – w SP 195 – 71,61, w ośrodku przy ul. Begonii – 71,24, na „Syrence” – 71,24.

W Wawrze Rafał Trzaskowski otrzymał 43,56 proc. głosów, Andrzej Duda 31,73 proc., Szymon Hołownia 13,80 proc., Krzysztof Bosak 5,76 proc., Robert Biedron 2,30 proc., Władysław Kosiniak – Kamysz 1,84 proc.

SAMORZĄD

„Kurier” w wakacje

Zgodnie z zapowiedzią prezentujemy miejsca, w których Czytelnicy „Kuriera Wawerskiego” mogą pobrać dzielnicową gazetę. Mamy do nich jednocześnie prośbę – o miejscach dystrybucji poinformujcie sąsiadów, znajomych, członków rodzin mieszkających w innych rejonach Wawra.

- **Aleksandrów:** dwa sklepy spożywcze w tym osiedlu oraz filia WCK przy ul. Samorządowej 10.
- **Anin:** „Nasz sklep”, ul. Zambrowska, Przedszkole nr 233, ul. Pazińskiego 1a, sklep Społem „Borowik” ul. Kajki/V Poprzeczna, Pływalnia OSiR, ul. V Poprzeczna 22, filia WCK, ul. V Poprzeczna 13, Restauracja Sielanka, ul. Kajki/Krawieckiej, przychodnia kardiologiczna, ul. Niemodlińska, Instytut Kardiologii, ul. Alpejska.
- **Falenica:** sklep „Fala”, budynek z OPS, Specjalistyczną Poradnią Rodzinną, filią WCK oraz USC, ul. Włókiennicza 54, szkoła „Żagle”, przychodnia zdrowia, ul. Patriotów, cukiernia „Kozak”, sklep „Żabka” ul. Walcownicza.
- **Las:** sklep Top Market, ul. Kadetów/Sęczkowa.
- **Marysin Wawerski:** sklep piekarni „Grzybki”, sklep „Lewiatan”, ul. Korkowa 153/157, filia WCK,

ul. Korkowa, Przedszkole 264, ul. Korkowa 147/149, przychodnia zdrowia, ul. J. Strusia.

- **Miedzeszyn:** hotel Boss, ul. Żwanowiecka 20, sklep „Żabka”, ul. Przewodowa 41, sklep, ul. Wał Miedzeszyński/Trakt Lubelski, Studio ATM, Wał Miedzeszyński 384, cukiernia „Meryk”, ul. Patriotów 125.
- **Międzylesie:** Wawerski Ośrodek Wsparcia, ul. Żegańska 2c, Urząd Dzielnicy, Centrum TPD „Helenów”, ul. Hafciarska, Cafe Peron, ul. Patriotów, szkoła „Żagle”, ul. Żegańska, sklep Społem, al. Dzieci Polskich 17, delikatesy „Blask”, ul. Żegańska 22, sklep piekarni „Grzybki”, ul. Żegańska 22, delikatesy „Blask” ul. Zwoleńska, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. Żegańska 1a.
- **Radość:** sklep „Serek”, przychodnia zdrowia, ul. Patriotów, sklep Społem, ul. Wilgi.
- **Wawer:** Klub Seniora, ul. Błękitna 32, restauracja Widoczna.
- **Sadul:** komisariat policji, Mrówcza.
- **Zerzeń:** sklep Społem, ul. Trakt Lubelski, sklep spożywczy w budynku komunalnym, ul. Trakt Lubelski, siedziba ZGN, Trakt Lubelski, cukiernia „Mytlewski”, Trakt Lubelski, przychodnia zdrowia, Trakt Lubelski.

KULTURA

Zielone Świątki na Urzeczu 2020

Zielone Świątki na Urzeczu – w tym roku impreza ta nie mogła odbyć się „na żywo”, ale wciąż ją można obejrzeć na kanale WCK na YouTube.

Zawsze jest to niezwykle barwne i radosne wydarzenie, przywołujące tradycje i historię nadwiślańskiego mikroregionu Urzecze. Tereny Wawra to część tego obszaru. Każdego roku na nadwiślańskich błoniach naszej dzielnicy odbywał się wielki piknik rodzinny, na scenie artystyczne prezentacje, a wokół rozciągało się folkowe miasteczko.

WCK nie zrezygnowało ze zorganizowania Zielonych Świątek na Urzeczu w czasie pandemii, skorzystało z możliwości Internetu. Filie przygotowały materiały, które złożyły się na program tego projektu. Na imprezę on-line zaprosiła dyrektor Barbara Karniewska, która film z otwarcia nagrała na Plaży Romantycznej. Wideoklipy, zrealizowane przez filie WCK, ukazywały ludowe tradycje i zwyczaje. Były warsztaty przyrządzania tradycyjnej potrawy z Urzecza, czyli sytochy. Można było się też nauczyć wypiekania drożdżowego warkocza. Filmowa rekonstrukcja ukazywała życie mieszkających

tu niegdyś lurzcoków, a animatorki „urzewały” maseczkami ozdobionymi haftem wilanowskim. Nie zabrakło nauki plecienia lalek ze sznurków, robienia dłubanek z drewna, glinianych kogucików oraz ozdabiania ornamentami domowych sprzętów.

Podczas Zielonych Świątek na Urzeczu on-line nie mogło zabraknąć elementów artystycznych.

Członkinie zespołu URZECZENi z Góry Kalwarii w tradycyjnych regionalnych strojach ludowych

Mogliśmy obejrzeć widowisko „Flis” oparte na operze Stanisława Moniuszki. Adaptacji dokonał prof. Krzysztof Heering z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, wyreżyserował je Philippe Chauvin – francuski aktor i reżyser. Wystąpili artyści z Ogniska Muzycznego im. A. Kulikowskiego i WCK. Można było posłuchać prezentacji muzyki wykonywanej na tradycyjnych ludowych instrumentach oraz minikoncertu fortepianowego z utworami Witolda Lutosławskiego. Inne teledyski ukazywały występy gości, wśród których był zespół wokalny URZECZENi z Góry Kalwarii.

Z kolei gawędę dotyczącą Urzecza przygotował Mariusz Jerzy Raniszewski – kulturoznawca i filmowiec, znawca tego mikroregionu.

Całości dopełniała urokliwa filmowa impreza wiślana przygotowana przez Izę Toroniewicz z muzyką Marcina Nierubca.

Jarosław Rosiński

SPOŁECZNE

Podopieczni po zdrowie na koń!

Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD „Helenów” wzbogaciło się o nowy obiekt. Jest nim hala do hipoterapii niepełnosprawnych podopiecznych.

Uroczystość oddania hali do hipoterapii do użytku odbyła się z dużą pompą, poprzedzona przemarszem niecodziennej w Polsce orkiestry kobziarzy, z „obowiązkowym” przecięciem wstęgi. Uczestniczyli w niej przedstawiciele m.in. wawerskich władz samorządowych – burmistrzowie Norbert Szczepański i Leszek Baraniewski.

Udział w tej uroczystości kobziarzy nie był przypadkowy – wszak jednym z fundatorów tego przedsięwzięcia była Fundacja im. św. Andrzeja.

Nowoczesna hala umożliwia prowadzenie zajęć hipoterapii w okresie późnojesiennym i zimowym. W pozostałe miesiące roku obywają się one na świeżym powietrzu.

Hipoterapia nie jest w „Helenowie” nowością, to jedna z form rehabilitacji niepełnosprawnych podopiecznych. Do dyspozycji mają – jak informuje Agata Nowakowska zajmująca się hipoterapią – dziewięć koni w wieku od 5 do 21 lat o wdzięcznych imionach, np. Figa, Las Vegas, Dalia (najstarsza w tym stadzie jest Naomi – prawdziwa przewodniczka stada). Są to zwierzęta różnej wielkości, łagodne, zrównoważone, dopasowane do wzrostu i wieku uczestników zajęć, odpowiednio przygotowane do tej pracy.

Hipoterapia w przypadku podopiecznych „Helenowa” odgrywa dużą rolę, przyczynia się do prostowania pleców, rozluźnia mięśnie kończyn dolnych, wpływa na wyciszenie i zrelaksowanie się autystyków.

Większość koni ufundowali sponsorzy. Zajęcia na zmianę prowadzi siedmioro hipoterapeutów oraz asystent, wspierani są przez dwóch zagranicznych wolontariuszy oraz wolontariuszy szkolnych, którzy w zamian mają możliwość

jazd konnych. Z zajęć rehabilitacyjnych korzysta ok. 120 podopiecznych centrum, a ok. 50 osób, głównie z Wawra, wykupuje jazdy rekreacyjne, dzięki czemu finansowany jest zakup paszy, obsługi weterynaryjnej czy usług kowalskich.

Podczas uroczystości oddania hali goście obejrzeli pokaz zajęć, a jedna z wolontariuszek zaprezentowała umiejętności kucyka, którego wytrenowała dzięki niekonwencjonalnym sztuczkom.

am

Otwarcu hali do hipoterapii towarzyszył przemarsz kobziarzy

Nowy obiekt TPOD „Helenów” umożliwi rehabilitację niepełnosprawnych także zimą

SPOŁECZNE

Harcerstwo to styl życia

Z Marcinem Świdorskim, komendantem Szczepu 147 Błękitni, rozmawia Aniela Masna.

– Od jak dawna jesteś harcerzem?
– Do ZHP wstąpiłem w 1995 roku. Na pierwszą zbiórkę, podczas której zorganizowano podchody, namówili mnie koledzy. Zbiórka bardzo mi się spodobała. Harcerstwo to styl życia, a misją ZHP jest „Wychowanie młodego człowieka, czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju poprzez stawianie wyzwań i kształtowaniu charakterów”.

– Od tej pierwszej zbiórki minęło sporo czasu. Co do tej pory trzyma cię w harcerstwie?

– Gdy byłem młodszym harcerzem, to trzymały mnie w harcerstwie super zbiórki, ogniska, obozy, biwaki, gawędy, rajdy po Mazowieckim Parku Krajobrazowym i Warszawie oraz wspólnota jaką tworzyła drużyna. W 1997 roku podczas powodzi uczestniczyłem w harcerskiej służbie, zbierając dary dla powodzian. Wtedy odkryłem, iż harcerstwo to nie tylko zabawa czy spotkania w gronie przyjaciół, ale również służba.

Dzisiaj jestem instruktorem, który zgodnie z misją wychowuje nowe pokolenia harcerzy i harcerek w służbie Bogu-Polsce-Ludziom. Mam dług wdzięczności wobec ponad stuletniego ZHP, z którym się identyfikuję całym sercem.

Swoje doświadczenie, wiedzę, umiejętności staram się przekazać kolejnym pokoleniom zuchów, harcerek, harcerzy z hufca ZHP Wawer. Tak więc w harcerstwie trzyma mnie poczucie wspólnoty, służba oraz misja ZHP.

– Jak doszedłeś do dzisiejszej funkcji w szczepie i jakie są teraz w związku z nią Twoje obowiązki?

– W 2000 r. poznałem hm. Danutę Rosner, o której wcześniej dużo słyszałem z opowiadań starszych harcerzy jako „niestrudzonej instruktorce”. Prowadziła drużynę

Błękitnych przy XXVI LO w Aninie. Tak się złożyło, że miałem okazję gościć w harcówce Błękitnych (kto był, ten wie: to jedna z najpiękniejszych harcówek w Warszawie!). Po tej wizycie i rozmowie z drużyną, postawiłem sobie za cel odbudowanie tego środowiska, które wtedy podupadało.

Dziś jestem komendantem Szczepu 147 Warszawskich Drużyn Harcerskich i Gromad Zuchowych Błękitni im. Tadeusza Sygietyńskiego, który ma swoje drużyny w Aninie, Międzyzlesiu, Zerzeniu, Lesie i Wawrze, skupia ponad dwieście zuchów, harcerek, harcerzy i instruktorów.

– Jak łączysz pracę zawodową z działalnością harcerską?

– Jestem młodszym bibliotekarzem. Stworzyłem od podstaw wolontariat biblioteczny, w którym działa ponad sto trzydzieści osób! Biblioteka to nie tylko miejsce do wypożyczenia książek, ale przede wszystkim ludzkie.

Wolontariusze mogą tu działać i rozwijać się w projektach edukacyjno-społecznych. Wydaje mi się, że jestem społecznikiem: uwielbiam pracować z ludźmi i żyję dla ludzi, dlatego z łatwością łączę te funkcje.

***

PS. 4 lipca Marcin Świdorski został wybrany komendantem Hufca Wawer. Gratulujemy!

SAMORZĄD

Mieszkańcy w roli gospodarzy

W badaniu, które kolejno omawiamy, ankieterzy sprawdzali, jak mieszkańcy zarządzaliby samorządowymi funduszami.

Poproszono badanych, aby wymienili trzy obszary związane z życiem w Wawrze, na które w pierwszej kolejności przeznaczyliby środki finansowe, gdyby mieli je osobiście do dyspozycji.

Najczęściej wymieniano infrastrukturę komunalną (38 proc. wskazań), pod czym kryją się kanalizacja i wodociągi, następnie drogi i chodniki (33 proc. wskazań) ze względu na ich stan lub brak, w trzeciej kolejności na poprawę jakości powietrza (28 proc. wskazań).

W dalszej kolejności wymieniano takie obszary jak tereny zielone (25 proc.), dostępność do komunikacji publicznej (21 proc.), zajęcia dla seniorów, infrastrukturę rekreacyjną, ścieżki turystyczne. Zwracano też uwagę na potrzebę poprawy

oferty kulturalnej, sportowej, zwiększenia inicjatyw społecznych.

Jak wynika z zebranych ankiet, młodszy wiekiem respondenci w większym stopniu niż starsi skłonni byłiby inwestować środki w infrastrukturę i ofertę kulturalną oraz sportową i rekreacyjną. Co ciekawe, reprezentanci niemal wszystkich grup wiekowych dążyliby do poprawy sieci dróg i chodników (od 25 do 40 proc. wskazań), infrastruktury komunalnej (od 8 do 48 proc.), a także stanu zieleni (od 4 do 35 proc., przy czym owe 4 proc. to wskazania osób w wieku powyżej 75 roku życia) oraz jakości powietrza (od 15 do 37 proc. wskazań, przy czym najmniej wagi do tego problemu przywiązują także najstarsi).

Opr. am

EKOLOGIA

Drugie miejsce naszej sosny

Falenicka Sosna zajęła drugie miejsce w konkursie na Drzewo Roku 2020.

Zwyciężyła Lipa św. Jana Nepomucena z Dulczy Wielkiej, leżącej na Podkarpaciu, na którą zgłoszono 15 364 osoby. Falenicka Sosna jest druga z 14 902 głosami, a trzecie miejsce przypadło Smutnym Braciom z Sosnowca.

Zwycięska lipa ma wysokość ok. 17 m i obwód 430 cm. Jej wiek jest szacowany na 150–170 lat. Do konkursu zgłosiła ją podkarpacka Liga Ochrony Przyrody. Falenicka Sosna, zgłoszona przez Radę Osiedla Falenica, jest w wieku 50 lat, ma 7,5 m wysokości, a jej obwód wynosi 212 cm. Konkursowi

towarzyszyła duża mobilizacja wawerczyków, bez ich zaangażowania uzyskanie takiego wyniku byłoby niemożliwe. A i „Kurier” ma w tym udział – zachęcał do głosowania.

am

Foty. RO Falenica

SPOŁECZNE

Las się wyprzedaje

W osiedlu Las odbyła się pierwsza wyprzedaż garażowa.

– Wyprzedaż zbędnych przedmiotów, zalegających garaże, piwnice, strychy, pawlacze czy garderoby to pomysł mieszkańców – mówi Julian Podpora, przewodniczący Rady Osiedla Las, która wsparła pomysłodawców-mieszkańców organizacyjnie.

Umownie garażowa wyprzedaż miała miejsce na przykościelnym parkingu. Na sprzedaż wystawiano co kto tylko miał zbędnego. Były to zatem metalowe zlewozmywaki, ekspres do kawy, żyrandole. Z zabawek lalki, klocki, samochodziki, była słusznych rozmiarów pszczołka Maja. Z książek bajki dla dzieci, literatura piękna, komiksy. Ktoś wystawił na sprzedaż stare czasopisma. Pozbywano się ubrań, z których wyrosły dzieci, a także ubiorów dla dorosłych. Były w ofercie damskie torebki, apaszki. Ceny? Bardzo umiarkowane, np. 2, 5, 10 zł, w wielu przypadkach do negocjacji.

Julian Podpora, propagujący przy okazji zorganizowaną przez Radę Osiedla zbiórkę plastikowych nakrętek, bacznie obserwował tę pierwszą „garażówkę”, bo na wczesną jesień (wrzesień) Las planuje kolejną taką akcję.

am

Pierwszą wyprzedaż umownie nazywaną garażową zorganizowano na przykościelnym parkingu

SPOŁECZNE

Samotność dziecka niejedno ma imię, cz. 3

Dlaczego dzieci XXI wieku bywają samotne?

Chciałabym spędzać dużo czasu ze swoim dzieckiem, ale obowiązki nie zawsze mi na to pozwalają, jak to pogodzić?

Poza czasem dla dziecka warto mieć czas „przy dziecku”, kiedy zarówno ono, jak i rodzic zajmują się swoimi sprawami, wykonują jakieś obowiązki, ale są w zasięgu ręki, mogą przy okazji nawiązać rozmowę, wymienić spojrzenia itp. Warto zadbać o taką przestrzeń wspólną w domu, przyjazną, zachęcającą do obecności w niej, jako alternatywę do zamykania się w swoim pokoju (czasem również bardzo potrzebnego).

Jak zachęcić nastolatka do rozmowy lub spędzenia czasu razem?

U młodzieży raczej nie próbujemy rewolucji, pewnych rzeczy nie da się nadrobić. Starajmy się dawać poczucie naszej obecności i nie zniechęcać się brakiem odzewu drugiej strony. Nastolatek często słyszy, nawet jeśli nie opowiada lub mruczy coś pod nosem. Można dawać sygnały naszego zainteresowania, podejmować nawet krótką rozmowę. Jeśli wychodzi z niej monolog, nie szkodzi, ale wtedy niech będzie ograniczony do kilku zdań. Możemy zaciekawić się tym, co dzieje się u dziecka, co robi, jak się ma, gdy o tym nie mówi.

Zwracajmy uwagę na to, co dla niego jest ważne. Jeśli się nie znamy na tym co lubi, postarajmy się dowiedzieć więcej. Nie lubisz piłki nożnej

albo nie znasz modnych piosenek/aktorów? To poznaj. Jeśli są rzeczy, o które cię prosi, które szczególnie lubi, staraj się to w miarę możliwości uwzględnić. Pokaż, że słyszysz i rozważasz jego zdanie i potrzeby, nie odrzucasz od razu, nawet jeśli masz dużo wątpliwości. Jeśli nie możesz im sprostać teraz, „nosisz je w swojej głowie”.

Mój syn niechętnie chodzi do szkoły, chociaż uczy się dobrze. Widzę, że nie ma kolegów ani koleżanek, jak mogę pomóc?

Jeśli rozpoznajesz trudności w relacjach rówieśniczych, postaraj się dyskretnie pomóc. Zapytaj wychowawcę, jakie są relacje w grupie klasowej. Może są dzieci z podobną trudnością i dorośli przydadzą się w ich bliższym zapoznaniu? Pomyśl o zajęciach dodatkowych syna, czy tam jest okazja do budowania relacji, czy raczej zadaniowość i rywalizacja. Warto wziąć pod uwagę zajęcia bez presji na wyniki, wyłącznie dla przyjemności robienia czegoś fajnego i dzielenia tego z kimś. Może masz znajomych z dziećmi w podobnym wieku? Poszukaj dla dziecka środowiska, w którym będzie mogło nawiązać wartościowe relacje. Jeśli czujesz, że podejmowane działania są zbyt mało owocne, pomyśl o konsultacji u psychologa, psychoterapeuty dziecięcego.

Maria Kurek

Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

A TO CIEKAWE

Powróćmy do tradycji

Dziś dom to numer, dawniej miał wdzięczną nazwę.

Gdy się patrzy na stare plany obejmujące miejscowości tworzące dziś dzielnicę Wawer, zaskakuje to, że wiele domów oprócz numerów porządkowych miało własne nazwy. Takie jak „Halina”, „Sosnowa”, „Złota Marysienka” – każda z interesującą historią, opisaną w książkach Jadwigi Dobrzyńskiej, Barbary Wizimirskiej, w wydawnictwach Urzędu Dzielnicy.

Te nazwy funkcjonowały wśród lokalnych społeczności, były wymieniane w gazetach z ogłoszeniami o letniskowych domach do wynajęcia. Willę „Sapieżanka” w Falenicy (właściwie to trzy domy pod tą nazwą) zbudował Karol Sapiecha, który w Warszawie prowadził skład materiałów obciowych. Wynajmował je, zachwalając w przedwojennej prasie bliskość stacji kolei nadwiślańskiej, komfortowe wyposażenie, suche i zdrowe powietrze.

Willa „Lodusienka” przy ul. Herbacianej w Radości została zbudowana przez Leokadię Piecyk na działce wydzielonej z dóbr Wólki Zerzeńskiej. Do 1934 r. był to dom letniskowy, następnie stał się modrzewiową willą, która przetrwała okupację, stacjonowanie wojsk sowieckich by przejść po wojnie pod kwaterunek. Odnowiona jest przez rodzinę Salomonowiczów.

„Złota Marysienka” przy ul. Początkowej 14 to piękna willa z 1928 r. należąca do rodziny Szaniawskich. W końcu lat 80. została przekazana jezuitom. Willa „Pod kogutkiem” aktora Antoniego Fertnera właściwie nazywała się „Radość”.

Dziś wawerskie wille sprowadzone zostały do administracyjnych numerów, które nic, ale to nic nie mówią o właścicielach. Chociaż... spacerując wawerskimi osiedlami, można zauważyć nieśmiałe próby powrotu do nadawania swoim domom nazw, jak przed wojną. Oto przy ul. Pożaryskiego zobaczymy willę o nazwie „Alex”. W Falenicy, po wschodniej stronie ul. Patriotów zauważymy na ogrodzeniu jednej z części bliźniaka brzmiącą z włoską nazwą „Faleniciana”. Tak „ochrzcił” swą własność w tym miejscu znany falenicki stomatolog, który uważa, że powinniśmy wrócić do dawnych tradycji.

am

OŚWIATA

Egzaminy przeprowadzone

Zakończył się nietypowy pod wieloma względami rok szkolny. Ósmoklasiści oraz maturzyści teraz czekają już tylko na wyniki.

Przerwany normalny tok nauki, nauka zdalna ze względu na pandemię, niepewność, jak będzie wyglądało zakończenie roku szkolnego i czy uda się przed wakacjami przeprowadzić obowiązkowe egzaminy – tego jeszcze nie było.

Ósmoklasiści oraz maturzyści, grupy uczniowskie najbardziej zestresowane, odetchnęli z ulgą, chociaż przed nimi kilka tygodni czekania na wyniki.

W Wawrze egzaminy końcowe odbyły się w 11 szkołach podstawowych oraz w dwóch liceach publicznych. Z zachowaniem wymagań sanitarnych, określających m.in. odległości, zasady dezynfekcji i ochrony osobistej uczniów oraz

nauczycieli. Egzaminy końcowe zdawało w naszej dzielnicy w dniach 16–18 czerwca 578 uczniów klas ósmych. Jak wypadli w tym ważnym dla nich sprawdzianie, przekonają się 31 lipca i tego dnia wydawane będą im zaświadczenia o ukończeniu szkoły podstawowej.

Maturzyści pierwszy egzamin pisali 8 czerwca. Do matur przystąpiło w tym roku szkolnym 137 osób w LO przy ul. Alpejskiej oraz Halnej, w tym uczniowie, którzy z różnych względów nie przystąpili do egzaminu maturalnego rok wcześniej. W tym roku egzaminy maturalne zdawane były bez części ustnej. Ostateczne wyniki maturzyści poznają 11 sierpnia.

am

SPOŁECZNE

Nowoczesna szkoła specjalna

W Wawrze powstał nowoczesny, wielofunkcyjny obiekt oświatowy dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Zmodernizowaną i rozbudowaną siedzibę Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 przy ul. Halnej odwiedziła wiceprezydent Warszawy, Renata Kaznowska, której towarzyszyli burmistrz Norbert Szczeptański z zastępcą Leszkiem Baraniewskim.

Szkoła ta kształci uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, których składową jest także autyzm. Dotąd funkcjonowała przy ul. Przedwiośnie, zajmując zaledwie 300 mkw., przy Halnej jest ponad sześć razy więcej. W jej skład wchodzi: szkoła podstawowa oraz przysposabiająca do pracy. W nowej siedzibie będzie można przyjąć aż 100

uczniów, głównie z Wawra. Placówka ta jest na wskroś nowoczesna, posiada pracownię do terapii i zajęć z integracji sensorycznej, gabinety pedagogiczny, logopedyczny, pielęgniarski, zespół boisk, siłownię.

Goście nowego obiektu oświatowego w Wawrze na jego sportowo rekreacyjnym terenie

WYTNIJ, ZACHOWAJ

SPOŁECZNE

Ważne kontakty

POLICJA

REJONY DZIELNICOWYCH, CZ.4

- **Rejon nr 10** ograniczony ulicami: B. Czecha do granicy dzielnicy, ul. Hafciarska od nr 2 do nr 78 i nr nieparzyste, ul. Pożarskiego, ul. IX Poprzecznej, ul. Wydawnicza do ul. B. Czecha. Dzielnicowy mł. asp. Grzegorz Karda, tel. 600 997 910, email: dzielnicowy.wawer10@ksp.policja.pl
- **Rejon nr 11** ograniczony ulicami: ul. IX Poprzeczna, ul. Pożarskiego, ul. Hafciarska od nr 80 i nr parzyste, dukt leśny do granicy dzielnicy, ul. Mchów, Al. Dzieci Polskich, ul. Kociszewskich, Al. Dzieci Polskich do ul. Patriotów. Dzielnicowy mł. asp. Piotr Iwaniuk, tel. 600 997 582, email: dzielnicowy.wawer11@ksp.policja.gov.pl
- **Rejon nr 12** ograniczony ulicami: Potockich strona nieparzysta od nr 1 do 111, Korkowa strona nieparzysta od 147/149 i strona parzysta od nr 96 do ul. Starego Doktora, do granic administracyjnych dzielnicy, droga przeciwpożarowa, ul. Rekrucka do ul. Marsa od 56A do 32, ul. Torowa, ul. Kaczeńca, ul. B. Czecha do Potockich. Dzielnicowy st. sierż. Marcin Zieliński, tel. 600 997 913, email: dzielnicowy.wawer12@ksp.policja.gov.pl
- **Rejon nr 13** ograniczony ulicami: Potockich od nr 2 do 116, Korkowa od nr 100 do 140 oraz ul. Korkowa od 153/157 do granic administracyjnych dzielnicy, Kościuszkowców teren leśny do granic administracyjnych dzielnicy, B. Czecha strona nieparzysta do Potockich. Dzielnicowy sierż. szt. Adam Skubik, tel. 600 997 912, email: dzielnicowy.wawer13@ksp.policja.gov.pl

SPOŁECZNE

Nie jest za wcześnie, by pomóc, cz. 1

Reagujmy, widząc przemoc.

Problem często wynika nie tylko z braku wiedzy, jak należy reagować, ale przede wszystkim z funkcjonujących stereotypów. Często przemoc kojarzona jest ze środowiskami patologicznymi i trudno zaakceptować, że takie sytuacje zdarzają się w tzw. „dobrych domach”. Równie popularna jest niechęć do wtrącania się w czyjeś rodzinne sprawy czy stwierdzenie, że dzieci należy wychowywać twardą ręką, a klapsy jeszcze nikomu nie zaszkodził. I właśnie z tego powodu rola świadka nie jest łatwa. Może wywoływać wątpliwości, czy podejmować działanie, które wynikają również z troski o własne bezpieczeństwo. Towarzyszyć mogą obawy i niepewność, jak zostanie przyjęte wtrącanie się w czyjeś prywatne sprawy. Należy jednak pamiętać, że świadek często ma ogromny wpływ i może stworzyć szansę na zmianę sytuacji i ochronę osób krzywdzonych. Nic nie usprawiedliwia przemocy i nie można się na nią

godzić. Mamy obowiązek reagować na krzywdę tych, którzy są słabsi, zależni i sami nie mogą się ochronić. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca. Nie należy zatem ani wstydić się, ani bać o niej mówić.

Czy jesteśmy empatyczni?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy się zastanowić, czy łatwo nam postawić się w sytuacji drugiej osoby. Jeśli tak, to znaczy, że jesteśmy empatyczni i potrafimy wziąć pod uwagę odczucia drugiej osoby. Uwagę powinny zwracać hałasy za ścianą, szarpanina na ulicy, krzyki, wyzwiska, alkohol, dzieci pozostawiane same, zaniechanie. Wtedy powinna pojawić się obawa, że sąsiedzi za ścianą czy ludzie na ulicy mogą krzywdzić dzieci, osoby starsze lub inną osobę dorosłą.

Danuta Makowska specjalista pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej Wawer; prowadzi konsultacje w Wawerskim Ośrodku Wsparcia

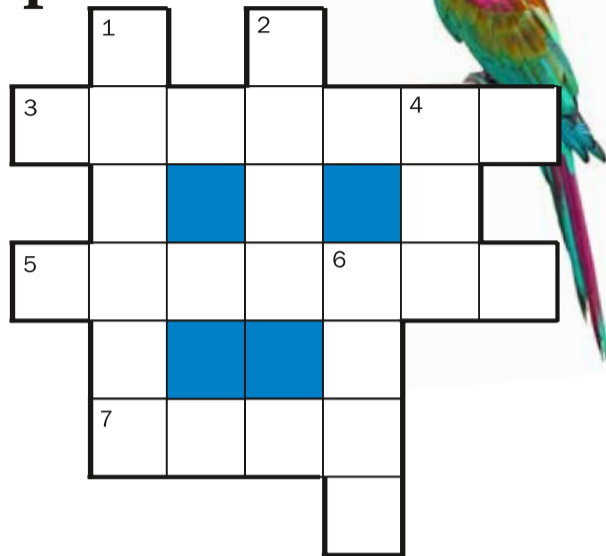
ROZRYWKA DLA DZIECI

Krzyżówka z ptakiem

W każdym odgadywanym wyrazie występuje trzyliterowa nazwa ptaka, którego zdjęcie zamieszczamy obok. Tę nazwę należy wpisać do jednej kratki diagramu.

POZIOMO: 3. Przezorny nosi ją nawet przy pogodzie. 5. Stopień na Nilu lub zająca oczna. 7. Urządzenie do wykonywania zdjęć.

PIONOWO: 1. Orszak na pustyni z wielbłądami. 2. Okienna zasłona. 4. Jednostka określająca wielkość diamentów. 6. Jedna ze wschodnich sztuk walki.

ROZRYWKA DLA DZIECI

Arytmograf

1	9	7	14	2	13	6	3
8	3	12	16	10	15	14	2
13	6	16	4	13	12	11	16
15	8	5					

Po odgadnięciu wyrazów o podanych znaczeniach należy przenieść ich litery do diagramu, w którym powstanie rozwiązanie.

Nie byle jakim jest ustanowienie rekordu świata – 6 – 16 – 12 – 11 – 16 – 15.

... jest okrągła, a bramki są dwie, jak mawiał trener Kazimierz Górski – 4 – 9 – 7 – 8 – 3.

Często kojarzony z pętelką – 2 – 5 – 11 – 9 – 8.

Roślina pasożytnicza na drzewach, jej gałązki są wieszane u sufitu w Boże Narodzenie – 10 – 14 – 1 – 9 – 13 – 7 – 3.

INWESTYCJE

Drugi wiadukt gotowy

Strabag, wykonawca POW, oddał już do użytku drugi wiadukt nad tą budowaną arterią.

Tym razem nad ul. Mozaikową. To dwie jezdnie, od strony zachodniej jest chodnik dla pieszych, a od wschodniej ścieżka rowerowa. Niedługo połączony będzie z POW, której jezdnie są już pod nim asfaltowane. Wcześniej wykonawca otworzył dla ruchu wiadukt w ciągu ul. Zabawnej w Radości.

Fot. am

miasto nad Brdą		miara ciał ciekłych, sypkich		silnik	wejście do czołgu	ryba karpio-wata		gra na deskach	produkt z huty	zając		
aktor Ignacy Łukwiarowa				gibbon białoreki								
leży na Płw. Helskim								13		legenda piłkarstwa	6	
	1				waluta Łotwy				miasto w Belgii			
obyście towarzyskie				8	wyszkolony pies myśliwski			9				
					urok osobisty			11	miała kota			
			3									
rodzaj tonacji muzycznej				na końcu biegu	dawny rosyjski magnat	kamień ozdobny wstęgowany		element buta			7	
członek I Proletariatu	dawny dostawczak z Lublina		rodzaj tkaniny mrużek				2	duża ilość	jednomasztowy statek handlowy	wpada do J. Bałchasz	wada polewy kaffi	barwna papuga
					rozdziela państwa						10	
dosiada konia wyścigowego		trawa odrastająca po skoszeniu						5	roślina warzywna			
bywa sienny					dawny sklep tytoniowy							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Krzyżówka nr 18

Jako odpowiedź należy podać odgadnięte hasło oraz jednym zdaniem napisać, z czym się kojarzy w Wawrze.

Rozwiązania prosimy nadsyłać do Wydziału Promocji, Kultury i Sportu, 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1 na kartkach pocztowych lub e-mailem amurat@um.warszawa.pl w terminie do 30 lipca br. Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy nagrodę ufundowaną przez Wydział Promocji, Kultury i Sportu.

Rozwiązanie krzyżówki nr 16: Janusz Korczak. Brak prawidłowych rozwiązań.

Administratorem danych osobowych osób nadsyłających rozwiązania jest UD Wawer. Dane te są gromadzone i przetwarzane tylko i wyłącznie w celu przeprowadzenia losowania. Ich przekazanie jest dobrowolne, lecz niezbędne do udziału w konkursie. Jego uczestnik ma prawo dostępu do nich i poprawienia ich treści. Podstawa prawna art. 6, ust. 1, lit. b) RODO.

Wydawca: Urząd Dzielnicy Wawer
Adres redakcji: 04-713 Warszawa, ul. Żegańska 1A, Wawerskie Centrum Kultury, I p. pok. 47

Redaktor naczelny:
Andrzej Murat
tel. (22) 443 6818, 501 671 005,
kurierwawerski@um.warszawa.pl

Skład i druk:
www.ccp.com.pl
Nakład: 5000 egz.
ISSN 1898-4398

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i redagowania tekstów.